

Operation af kæbestillingsafvigelse

Du skal opereres for din kæbestillingsafvigelse. Formålet med operationen er at give dig en bedre tandstilling, så dine tænder passer sammen. Du vil således bedre kunne spise og bide med dine tænder.

Dårlig tandstilling kan give dig spændingshovedpine, problemer med at spise eller det kan på længere sigt give problemer med slid på tænderne og kæbeledsmerter. Der er ikke sikkerhed for, at hovedpine-problemer forsvinder efter operationen, da disse kan skyldes andre faktorer.

Efter operationen vil du måske opleve, at du har ændret udseende. Det skyldes, at kæben bliver sat på plads i en korrekt stilling.

SÅDAN FOREGÅR OPERATIONEN

Under operationen er du fuldt bedøvet.

Inden du bliver bedøvet, bliver du koblet til et drop, som giver dig sovemedicin og smertestillende medicin gennem et plastikrør i håndryggen.

Du bliver tilsluttet en blodtryksmanchet og en søvndybdemåler, så vi kan holde øje med din hjertefrekvens under operationen.

Kæbekirurgen retter din kæbestilling, så dine tænder passer bedre sammen. Du får muligvis en gennemsigtig plastikskinne på tænderne i overkæben, som du skal beholde på i cirka 6 uger efter operationen.

Efter operationen bliver du kørt til opvågningsstuen, hvor du bliver observeret 1-2 timer efter bedøvelsen. Herefter bliver du kørt tilbage på sengestuen.

Du må forvente at være indlagt i 1 døgn efter operationen.

SÅDAN FORBEREDER DU DIG

Forbered dig mentalt

Indstil dig mentalt på, at du skal gennemgå denne operation. Det kræver energi og positiv indstilling at komme godt igennem forløbet. Læs også de pjecer, du får udleveret og afdelingens hjemmeside.

Spis proteinrigt

Spis gerne proteinrig mad de sidste 14 dage inden operationen.

Oplys om medicin og allergi

Hvis du får medicin, skal du altid oplyse os om det inden operationen. Medbring en liste over din medicin. Fortæl os også, hvis du er allergisk over for specielle ting, fx plaster.

Smør dine læber

Smør dine læber mange gange med læbecreme (ikke vaseline) i perioden op til operationen. Derved er læberne mere modstandsdygtige over for træk og revner i mundvigen.

Rens munden

Aftenen inden og på morgenen for operationen skal du rense munden således:

- Brug en lille børnetandbørste. Hold børsten under den varme hane, så den bliver ekstra blød. Når du har tandbøjle eller lignende på, skal du være ekstra omhyggelig med at børste tænder. Brug eventuelt en solotandbørste langs tandkødsranden og tandbøjlen. Brug ikke tandpasta samtidig med Klorhexidin, da det ophæver virkningen af Klorhexidin. Der skal gå 1 time mellem skyl med Klorhexidin og tandbørstning med tandpasta.
- Stå foran et spejl, og sørg for at have et godt arbejdslys.
- Sæt en pegefinger ind i mundvigen, så du har et godt overblik over tænderne.
- Skyl munden i 1 spsk. klorhexidin mundskyllevæske 0,1 % i 1 minut efter hver tandbørstning.

Mød fastende til operationen

Du skal faste inden narkosen, så din mavesæk er helt tom. Det er vigtigt, da narkosen får dine muskler til at slappe af, så der opstår risiko for, at mad i mavesækken kan løbe tilbage gennem spiserøret og ned i lungerne. Du skal derfor følge disse retningslinjer:

- Du må ikke spise fra 6 timer inden aftalen. Du må heller ikke drikke mælkeprodukter eller spise pastiller, bolsjer og tyggegummi.
- Du må ikke ryge fra 6 timer inden aftalen.
- Du må gerne drikke klare væsker indtil 2 timer før aftalen. Det kan være vand, saftvand eller te og kaffe uden mælk.
- For dit velbefindende før og efter narkosen, anbefaler vi, at du drikker 2 store glas saftvand 2 timer før operationen og derefter ingenting til narkosen er overstået.

Der kan gælde særlige regler for dig, fx hvis du er diabetiker, ryger eller overvægtig. Anæstesilægen gennemgår reglerne med dig inden operationen.

Fjern make-up og løse genstande

Af hensyn til hygiejne og sikkerhed under operationen, skal du forberede dig således:

- **Make-up.** Fjern al make-up og neglelak. Under operationen skal vi kunne iagttage din hudsluttede farver.
- **Smykker.** Fjern løse dele såsom smykker, piercinger, ur og ringe. Smykker er samlingssted for bakterier, der øger risikoen for infektion.
- **Daglige hjælpemidler.** Brilller, høreapparat og tandprotese tager vi af dig lige inden narkosen.
- **Kontaktlinser.** Linser må du gerne beholde i. Fortæl dog sygeplejersken, hvis du bruger linser.

Barbér dig

Hvis du har skæg, skal du fjerne det dagen før operationen af hensyn til hygiejne.

Saml langt hår med elastik

Hvis du har langt hår, skal du samle det i en elastik eller med et hårbånd. Sæt gerne håret, så det kan

lægges langs siden af ansigtet. Det gør ondt at ligge på en hestehale under hele operationen.

EFTER OPERATIONEN

Forvent hævelse og misfarvning

Du vil være hævet og misfarvet i ansigtet efter operationen, selvom du får medicin for at begrænse det. I løbet af de første 2-3 døgn vil dit ansigt hæve op. Det er helt almindeligt efter en operation. Læg en ispose på huden for at begrænse hævelsen. Efter 3 dage begynder hævelsen at lægge sig igen. Efter 2-3 uger er størstedelen af hævelsen aftaget.

Undgå fysisk anstrengelse

Blodkarrene skal have ro til at lukke sig, så helingen kan begynde. Undgå derfor fysisk anstrengelse, fx sport og fysisk hårdt arbejde, som kan belaste blodkarrene, i 6 uger efter operationen.

Undlad at røre ved såret

Du må ikke røre ved såret med hverken tunge, fingre, lommetørklæde eller lignende. Undgå også at suge i såret.

Forvent siveblødning fra sårene

I den første uges tid vil der komme lidt siveblødning fra sårene i munden og næsen.

Sig til, hvis du får kvalme

Nogle patienter får kvalme og kaster op i dagene efter operationen. Det kan skyldes bedøvelsen, smertestillende medicin eller forstoppelse. Er du plaget af kvalme, tilbyder vi kvalmestillende medicin, men opfordrer dig til at spise trods ubehag, så du får gang i maven.

Sig til, hvis du får smerter

Vi tilbyder dig smertestillende medicin, hvis du har behov for det. Det er vigtigt, at du ikke har flere smerter, end at du kan slappe af og også komme ud af sengen.

Rens næsen forsigtigt

Du kan have tilstoppet næse på grund af størknet blod i næsen. På sengeafdelingen Du får næsespray

for at løsne skorperne dagen efter operationen. Du kan rense næsen forsigtigt med vat og lunkent vand.

Elastikker på tænderne

Det vil ofte være nødvendigt at sætte elastikker på tænderne for at holde kæberne i den rigtige stilling. Elastikkerne hjælper dig til at bide korrekt med din nye kæbestilling.

Elastikkerne skal som regel skiftes 3-4 gange i døgnet, men du må tage dem af i forbindelse med måltider og efterfølgende rengøring.

Specialtandlægen fortæller dig, hvor længe du skal bruge elastikkerne.

NÅR DU KOMMER HJEM

Sørg for at have en pårørende hos dig

Vi anbefaler at du har en pårørende hos dig de første døgn eller den første uge, når du kommer hjem efter operationen. Du kan få brug for hjælp til madlavning, psykisk støtte, rengøring af munden og andre praktiske opgaver.

Du kan blive påvirket psykisk efter operationen og være nedtrykt og irriteret. Det er vigtigt, at dine pårørende støtter dig, så du hurtigt kan klare dig selv.

Undlad at ryge

Rygning gør det vanskeligere for såret at hele og du bør ophæve rygningen.

Undlad at pudse næse

Det er vigtigt, at du ikke pudser næse de første 3 uger efter operationen. Hvis næsen løber, må du tørre den forsigtigt. Du må ikke pudse næse eller holde nys tilbage i de første 3 uger, da det skaber overtryk i bihulerne og medvirker til infektion.

Du kan have lidt sivning fra næsen og næseblod i den første uge efter operationen. Det er ganske ufarligt.

Forvent nedsat følelse i læber og underkæbe

Du kan opleve nedsat følelse i din underkæbe og dine læber, og særligt underlæben kan være følelseløs. Derfor kan det være svært at spise og drikke. Træn læberne flittigt, så kommer følelsen langsomt

tilbage. Der kan gå op til 1½ år, før du har normal følelse i læber og underkæbe igen.

Sygemeld dig

Du må forvente at være sygemeldt i en periode efter behandlingen. Hvor længe du skal være sygemeldt, afhænger af den fysiske aktivitet i dit arbejde samt dit generelle helbred. Som regel er det nødvendigt at være sygemeldt i 2-6 uger efter denne behandling, men tal med kæbekirurgen om netop dit behov.

Følg kostvejledningen

Du skal spise blød kost i 6 uger efter operationen. Følg den kostvejledning, du har fået udleveret på sygehuset.

Forstoppelse og hård mave

Du kan opleve at blive forstoppet efter din operation. Forstoppelse skyldes ofte bedøvelsen, stærk smertestillende medicin, at du har fastet, at du ikke spiser og drikker tilstrækkeligt, og at du er sengeliggende. Hvis du har færre end 3 afføringer ugentligt eller langvarige og besværlige toiletbesøg med hård, knoldet afføring, kan du være forstoppet.

Sådan afhjælper du forstoppelse:

- Drik mere end 2 liter væske dagligt.
- Spis mad, som virker afførende, fx fiberrige produkter, svesker, sveskejuice, yoghurt, kiwi og anden frugt og grønt, fisk og fjerkræ.
- Undgå svært fordøjeligt kød som oksekød, lam og svinekød, samt hvidt brød og kager.
- Gå små ture dagligt.

Apoteket kan hjælpe, hvis disse råd ikke hjælper.

Vær opmærksom på infektion

Kontakt os, hvis du oplever følgende tegn på infektion:

- Feber
- Synkebesvær
- Dårlig smag i munden
- Synligt pus
- Tiltagende smerter
- Hævelse.

KONTROL

Du skal løbende til flere kontroller på hospitalet efter operationen.

KONTAKT OG MERE VIDEN

Har du spørgsmål, er du velkommen til at kontakte os.

Kontakt

Kæbekirurgisk Afdeling

Tlf. 97 66 27 95

Vi træffes bedst:

Mandag – fredag 9.00 – 14.00

Sygeplejerske (telefonkonsultation)

Tlf. 97 66 28 01

Mandag – fredag 12.30 – 14.00